

OPTA
T.a.v.: het College
Postbus 90420
2509 LK Den Haag

Corporate Development
Postbus 59095
1040 KB Amsterdam

Uw ref:
M +31(0)6 4602 0982

E: frank.koppejan@vodafone.com

Onderwerp: Reactie consultatie ontwerpbesluit wholesale price cap

19 Oktober 2009

Geacht College,

In reactie op het Ontwerpbesluit Wholesale price cap (WPC IIa) wenst Vodafone Libertel B.V. (verder Vodafone) het volgende op te merken.

Vodafone herhaalt haar mening dat het EDC systeem grote bezwaren ten aanzien van de transparantie kent. OPTA heeft in deze ronde EDC weliswaar de transparantie verbeterd in de vorm van geschoonde briefwisselingen en andere stukken, maar toch blijft nog steeds een groot deel van de relevante afwegingen lastig te doorgronden. Bovendien zijn veel van de getallen die ten grondslag liggen aan de feitelijke tarieven niet voor andere aanbieders bekend. De resultaten blijven dan ook slecht controleerbaar en het EDC systeem is daarmee nog steeds een 'black box'. Onderstaande beoordelingen gelden dan ook met de kanttekening dat een groot deel van de gegevens voor Vodafone (en andere partijen) niet of slechts in beperkte mate beschikbaar is.

Het gesloten EDC systeem heeft als nadeel dat het onduidelijk is welke kosten aan welke diensten worden toegewezen. Dit betekent dat het niet transparant is of afnemers van een bepaalde gereguleerde dienst (bijvoorbeeld gespreksafgifte) te veel betalen omdat kosten ten onrechte aan de betreffende dienst zijn toegewezen. Het bouwwerk als geheel zal dan de gemaakte kosten van KPN dekken, maar op dienstniveau kunnen er onregelmatigheden ontstaan die de concurrentieverhoudingen nadelig kunnen beïnvloeden.

Zoals reeds in eerdere reacties aangegeven ziet Vodafone geen enkele noodzaak voor een tussentijdse interventie in de markt voor vaste gespreksafgifte. De keuze van OPTA om de vaste gespreksafgiftetarieven op basis van een BU-LRIC model te baseren maakt dat de tarieven voor vaste gespreksafgifte vanaf 1 juli 2010 minder relevant zijn. Deze interventie creëert nieuwe onzekerheden en discussies op een moment dat de stofwolken van de vorige rondes nog moeten neerdalen. Ook uit de Europese Aanbeveling volgt volgens Vodafone geen noodzaak om deze interventie op dit moment te doen. Vodafone is wel verheugd dat er in de tarieven voor vaste gespreksafgifte gekozen is voor één gespreksafgifte tarief (dus geen peak / off-peak of ander onderscheid). Dit komt in de ogen van Vodafone de transparantie ten goede. Wel verbaast de verdere tariefsstijging in de periode na 1 juli 2009 nu de lijn in de afgiftetarieven altijd vlak dan wel dalend is geweest.

Indien KPN naar VoIP of andere efficiëntere netwerkstructuren (All-IP) migreert zou een daling in de afgiftetarieven te verwachten zijn. Voor zover de stijgende lijn aan verdere volumedalingen te wijten vraagt Vodafone zich af welke voorspelde verkeersvolumes zijn gebruikt. De sterke daling in de xTL tarieven wekt namelijk niet de indruk dat binnen de reguleringsperiode de leegloop naar glasvezel of kabelaanbieders een enorme vlucht zal nemen. Een aanvullend punt is de vraag in hoeverre een volumedaling die voortvloeit uit efficiëntie gebrek of ondermaatse marketing / sales activiteiten door KPN voor rekening van de alternatieve aanbieders zou moeten komen. De afwezigheid van retailregulering in de vaste markt biedt KPN verdere mogelijkheden om verloren marktaandeel goed te maken. Vodafone kan de stijgende lijn in de vaste gespreksafgiffetarieven dan ook niet plaatsen. Concluderend acht Vodafone tariefstijgingen voor de dienst vaste gespreksafgifte niet terecht.

Het sterk verlaagde tarief voor de lijn huur bij ontbundelde toegang (xTL) wekt de indruk dat de markt voor deze lijn huur de voorbije jaren substantieel te veel heeft betaald. Dit zou er op neer komen dat de markt indirect een deel van de verglazing van het KPN netwerk heeft gefinancierd. De strikte toepassing van de leegloopregel lijkt Vodafone dan ook volledig gerechtvaardigd, maar mogelijk nog onvoldoende. Vodafone ziet namelijk niet in dat de afschrijving op het kopernetwerk van KPN in de tariefberekening meegenomen zou moeten worden. Grote delen van dit netwerk liggen er alle tientallen jaren (>50 jaar) liggen en hadden al lang afgeschreven moeten zijn. De aanwezige koperverbindingen zullen niet meer vernieuwd worden en slechts worden vervangen in het geval nieuwe glasvezelverbindingen worden aangelegd. Het traditionele afschrijvingsmodel werkt daarmee niet goed en leidt daarmee tot overwaardering. Vodafone is van mening dat voor dergelijke netwerkelementen wordt gekozen voor een model van 'Infrastructure Renewal Charge' (IRC). Dit betekent dat het kopernetwerk niet wordt meegenomen, maar dat slechts de onderdelen die vervangen worden door Next Generation Access infrastructuur in de berekening worden meegenomen. Een dergelijk model wordt bijvoorbeeld ook door de Engelse water toezichthouder (Ofwat) gebruikt.¹ Vodafone vraagt zich dan ook af waarom grote delen van het kopernetwerk nog niet volledig afgeschreven zijn en vraagt OPTA om nogmaals de waarde van het kopernetwerk tegen het licht te houden.²

Vodafone wijst er verder op dat de samenhang met de rest van de gereguleerde hoge kwaliteit wholesale breedband toegang (WBT HK) tarieven niet duidelijk is, nu dat deel van de regulering naar het tweede deel van het WPC besluit is verplaatst (WPC IIb). Vodafone ziet daarbij het risico dat verminderde inkomsten uit bijvoorbeeld de xTL dienst worden overgeslagen naar andere diensten, waarbij bijvoorbeeld de WBT tarieven onrealistisch hoog zouden kunnen worden. WBT als opstap naar verdere investeringen wordt in dat scenario bemoeilijkt dan wel onmogelijk gemaakt en de investeringsladder is dan gebroken. Vodafone wenst dan ook expliciet de kanttekening te maken dat het voor marktpartijen op zijn minst de mogelijkheid moeten hebben om te reageren op het integrale bouwwerk van tarieven. Vodafone vraagt OPTA dan ook spoed te maken met het publiceren van het WPCIIb concept besluit en eventuele reacties mee te nemen voordat het WPCIIa besluit definitief wordt.

Ook wat betreft huurlijnen en andere diensten uit het WPCIIa besluit kan Vodafone tariefstijgingen moeilijk plaatsen. De efficiëntiewinsten die KPN binnen haar bloeiende wholesale en retail business maakt, zouden op zijn slechtst tot gelijkblijvende tarieven moeten leiden. Het eerdere aanbod van KPN in de Industry Group om de tarieven gelijk te houden geeft ook een indicatie dat tariefstijging niet nodig is. Vodafone vraagt OPTA dan ook om de achterliggende cijferonderbouwing voor deze tarieven nogmaals goed te bestuderen en waar nodig de tarieven aan te passen.

Tenslotte zullen de tijdens de hoorzitting door KPN uitgesproken dreigementen om aan afnemers van diensten de oude tarieven in rekening te blijven brengen totdat er finale uitspraak is gedaan door het College Beroep bedrijfsleven, zullen de onzekerheden in de markt vergroten en daarmee investeringen door marktpartijen bemoeilijken. Wij vragen OPTA dan ook een actieve rol in te nemen in het oplossen van deze onzekerheden en eventuele niet naleving door KPN of andere partijen actief te handhaven.

¹ http://www.ofwat.gov.uk/regulating/gud_rag_acccurrcostrcv_104.pdf.

² Het is overigens volstrekt onduidelijk is wanneer KPN dit kopernetwerk gaat uitrusten. De recente aankondiging van Tele2 dat VDSL vanuit de MDF zal worden aangegeven, wekken de indruk dat dit kopernetwerk op veel plaatsen de komende jaren nog steeds actief gebruikt zal worden. Ook is het de vraag in hoeverre KPN binnen de reguleringsperiode daadwerkelijk investeringen doet in de All-IP infrastructuur.

Deze brief bevat geen vertrouwelijke gegevens.

Met vriendelijke groet,

Frank Koppejan
Sr. Regulatory Counsel